

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo energetyczne

Art. 1. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 716,868, 1093, 1505, 1642 i 1873) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 62e dodaje się art. 62f w brzmieniu:

„Art. 62f . 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami gazowymi może do dnia 30 czerwca 2022 r. przedłożyć Prezesowi URE do zatwierdzenia taryfę skalkulowaną na podstawie części kosztów uzasadnionych zakupu paliwa gazowego, planowanych do poniesienia na okres obowiązywania taryfy. W przypadku, gdy ta taryfa została skalkulowana zgodnie z ust. 2, koszty uzasadnione zakupu paliw gazowych, w części w jakiej nie zostały pokryte w zatwierdzonej taryfie, są uwzględniane przez przedsiębiorstwo energetyczne w kolejnych taryfach tego przedsiębiorstwa na zasadach określonych w ust. 3 – 9.

2. Koszty uzasadnione zakupu paliwa gazowego, przyjęte do kalkulacji taryfy przedłożonej do zatwierdzenia zgodnie z ust. 1, ustala się jako iloczyn ilości paliw gazowych planowanych do dostarczenia w okresie obowiązywania tej taryfy oraz średniego jednostkowego kosztu ich zakupu, ustalanego na poziomie odpowiadającym średniej cenie rozliczeniowej ważonej wolumenem z wszystkich notowań produktów terminowych z dostawą w roku 2022 dostępnych na giełdzie towarowej w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych.

3. Prezes URE wydając decyzję w sprawie zatwierdzenia taryfy na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego, o którym mowa w ust. 1, określa średni jednostkowy koszt zakupu paliwa gazowego, o którym mowa w ust. 2, wyrażony w [zł/MWh], przyjęty do kalkulacji tej taryfy. Wartość średniego jednostkowego kosztu ustala się w odniesieniu do całkowitego wolumenu paliwa gazowego planowanego do dostarczenia przez przedsiębiorstwo energetyczne w okresie obowiązywania taryfy, o której mowa w ust. 1.

4. W przypadku zatwierdzenia przez Prezesa URE taryfy skalkulowanej przez przedsiębiorstwo energetyczne zgodnie z ust. 1, przy zatwierdzeniu kolejnych taryf tego

przedsiębiorstwa uwzględnia się, jako koszty uzasadnione, wartość korekty kosztów zakupu paliw gazowych, ustaloną w sposób określony w ust. 5.

5. Wartość korekty, o której mowa w ust. 4, ustala się jako iloczyn ilości dostarczonych paliw gazowych za okres objęty korektą [MWh] i różnicy pomiędzy faktycznie poniesionymi przez przedsiębiorstwo energetyczne jednostkowymi kosztami ich zakupu wyrażonymi w [zł/MWh], udokumentowanymi zgodnie z prowadzoną przez przedsiębiorstwo energetyczne ewidencją, a jednostkowym kosztem zakupu paliw gazowych, o którym mowa w ust. 3, przyjętym przy zatwierdzeniu taryfy. Wartość korekty powiększa się o koszty uzasadnione finansowania wartości tej korekty.

6. Wartość faktycznie poniesionego średniego jednostkowego kosztu zakupu paliwa gazowego, o którym mowa w ust. 5, ustala się w odniesieniu do całkowitego wolumenu paliwa gazowego dostarczonego przez przedsiębiorstwo energetyczne wszystkim odbiorcom w okresie stosowania taryfy, o której mowa w ust. 1.

7. Uwzględnienie wartości korekty, o której mowa w ust. 4, możliwe jest również po upływie terminu, o którym mowa w art. 62b ust. 1 pkt 2, w kolejnych wprowadzanych przez przedsiębiorstwo energetyczne do stosowania: taryfach lub cenach i stawkach opłat ustalonych na rynkach konkurencyjnych.

8. Wzrost średniej ceny sprzedaży paliwa gazowego spowodowany uwzględnieniem rozliczenia części korekty, o której mowa w ust. 4, w kolejnej taryfie ustalonej na zasadach określonych w ust. 4 - 6, w okresie 12 miesięcy następujących po okresie stosowania taryfy, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 25 % poziomu średniej ceny, która zostałaby ustalona bez rozliczania tej korekty.

9. Korektę, o której mowa w ust. 4, uwzględnia się w okresie nieprzekraczającym 36 miesięcy począwszy od dnia 1 stycznia 2023 r.

Art. 2. Do taryf na obrót paliwami gazowymi zatwierdzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy oraz do wniosków o zatwierdzenie taryf na obrót paliwami gazowymi złożonymi przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i do tego dnia nierozpatrzonymi, stosuje się art. 62f ustawy zmienianej w art. 1 pod warunkiem złożenia przez przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami gazowymi:

- 1) wniosku o zmianę takiej taryfy,
 - 2) korekty wniosku o zatwierdzenie taryfy
- w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Uzasadnienie:

Celem opisanych postulowanych zmian legislacyjnych ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 716 ze zm.; „Prawo energetyczne”) jest zaradzenie wyzwaniom związanym z dynamicznym wzrostem cen paliw gazowych na rynku europejskim. Wzrost ten, osiągający rekordowe poziomy w historii rynków europejskich spowodowany jest kumulacją rozmaitych czynników. Z jednej strony są to kwestie immanentnie związane z funkcjonowaniem wolnego rynku, takie jak zwiększające się zapotrzebowanie na surowce energetyczne związane z odbudową gospodarki światowej po falach pandemii, w szczególności na rynku azjatyckim, generującym istotne zapotrzebowanie na gaz ziemny w postaci skroplonej (LNG). Koncentracja dostawców LNG na rynku azjatyckim, ograniczenie dostaw gazu ze strony Rosji, a także czynniki naturalne (wyczerpywanie się złóż w Europie) i sezonowe (remonty infrastruktury przesyłowej) powodują ograniczenia ilości gazu ziemnego dostarczanego na rynki europejskie.

W tych nadzwyczajnych warunkach rynkowych niezbędne jest szybkie wprowadzenie zmian legislacyjnych, które zabezpieczą funkcjonowanie rynku sprzedaży gazu w Polsce w szczególności po stronie najbardziej wrażliwych odbiorców – gospodarstw domowych. BOWIEM nadrzędnym celem przedstawionych przepisów jest zminimalizowanie podwyżek cen paliwa gazowego dla gospodarstw domowych przy jednoczesnym zapewnieniu przedsiębiorstwom energetycznym, zaopatrującym gospodarstwa domowe w to paliwo, możliwości odzyskania kosztów związanych z tymi dostawami w dłuższym horyzoncie czasowym.

Proponowany mechanizm gwarantuje przedsiębiorstwu energetycznemu możliwość następczego odzyskania faktycznie poniesionych kosztów, których prognozowanie w sytuacji dynamicznego wzrostu cen jest obarczone nadzwyczajnym ryzykiem. Możliwość doliczania tych kosztów do cen dla odbiorców w gospodarstwach domowych w długim okresie (36 miesięcy począwszy od dnia 1 stycznia 2023 roku) zapobiegnie ryzyku dużej, skumulowanej i jednorazowej podwyżki na rok 2022. Przedsiębiorstwo energetyczne, mając perspektywę odzyskania faktycznie poniesionych kosztów zakupu paliwa gazowego, może natomiast w sposób zorganizowany i planowany zabezpieczyć niezbędne finansowanie długiem w okresie przejściowego nieodzyskiwania kosztów. W tym celu projektowane przepisy umożliwiają

przedsiębiorstwom energetycznym zaliczenie do kosztów uzasadnionych ewentualnych kosztów zewnętrznego finansowania przeniesienia niepokrytego przychodu na lata następne. Pomóc ma to w szczególności tym przedsiębiorstwom energetycznym, które nie mają wystarczających własnych środków finansowych umożliwiających rozłożenie podwyżki w dłuższym horyzoncie czasowym..

Skutek obecnej sytuacji, w tym możliwe drastyczne podwyżki cen dla społeczeństwa (dotychczas zatwierdzone na 2022 taryfy sięgały około 100%, a w niektórych przypadkach nawet ponad 100%), będzie miał nieodwracalne, negatywne skutki dla gospodarki Państwa, bowiem podwyżki te spowodują obniżenie wydatków społeczeństwa na towary i usługi konsumpcyjne. Jednocześnie podwyżka taka mogłaby prowadzić do zubożenia dużej części społeczeństwa. Proponowane zmiany mają na celu zapobieżenie temu ryzyku. Temu służyć ma korekta, która może zostać rozłożona na okres trzyletni od dnia wprowadzenia taryfy zapobiegającej tak drastycznym podwyżkom.

Przewidywany termin wejścia w życie ustawy nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego i jest uzasadniony ważnym interesem publicznym. Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej. Wprowadzone rozwiązanie ma charakter tymczasowy, fakultatywny oraz ma charakter przepisów szczególnych w stosunku do obecnie obowiązujących norm prawa energetycznego i nie powoduje bezpośrednich kosztów dla budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Ze względu na fakultatywny charakter rozwiązań proponowana nowelizacja nie pociąga jakichkolwiek konsekwencji dla przedsiębiorców o ile nie przedsiębiorcy ci nie zdecydują się skorzystać z mechanizmów przewidzianych w projekcie.

Celem opisanych postulowanych zmian legislacyjnych jest bowiem zaradzenie wyzwaniom związanym z dynamicznym wzrostem cen paliw gazowych na rynku europejskim. Zgodnie natomiast z art. 47 ust. 4 Prawa energetycznego przedsiębiorstwo energetyczne wprowadza taryfę do stosowania nie wcześniej niż po upływie 14 dni i nie później niż do 45 dnia od dnia jej opublikowania. W konsekwencji, aby taryfa wprowadzana z uwzględnieniem projektowanych przepisów mogła znaleźć zastosowanie od 1 stycznia 2022 r. publikacja taryfy musi nastąpić najpóźniej 17 grudnia 2021 r., z uwzględnieniem uprzedniego złożenia wniosków przez zainteresowane przedsiębiorstwa energetyczne oraz przeprowadzenia stosownego postępowania przez Prezesa URE.